

SECTIO XXXIV.

DE

V R I N A.

§. 489.

Sanguini praeter nutritios succos, et humores secretos inquilinos (§. 4.), inertes etiam et superflui latices excrementitii detrahuntur (excrementa vulgo secundae coctionis dicta), iidemque duplicis ordinis: alterum nempe quod perspirando exhalatur, de quo alias diximus: alterum, *lotium* scil. quod in renibus decolatur.

§. 490.

Sunt autem renes a) bina viscera vtriusque ad supremam lumborum regionem retro peritoneum posita; paulo complanata; figura tamen aequae ac numero frequentius quam ullum aliud corporis humani

a) v. AL. SCHUMLANSKY l. c.

mani viscus varietatibus ludentia *b*); a vasis pendentia vulgo sic dictis emulgentibus *c*) [pro partium quas adeunt portione insigni gaudentibus magnitudine]; et sebaceo quasi adipe (§. 485.) suffulta.

§. 491.

Cinguntur membrana propria, eleganter vasculosa; et quoduis eorum, maxime in corpore infantili ex octonis circ. aut paulo pluribus reniculis compositum videtur, quorum quemque iterum septingentis ad octingentas radiis carnosiss constare afferebat Ferreinus, quos pyramides appellabat albidas.

§. 492.

Ren vero a conuexo dorso versus concavam peluim dissectus seu discriptus dupli-

b) V. GER. BLASII *renum monstroforum exempla* ad calcem BELLINI *de structura et usu renum* edit. Amstel. 1665. 12.

c) EUSTACHII *tabulae* I–V. quae quidem ad classicam Ej. *de renibus* tractationem pertinent: c. rel. summi viri *opusc. anatomicis* Venet. 1564. 4. editam. it. tab. XII.

duplicem exhibet substantiam; alteram periphericam quam *corticem* vocant, interiorem alteram quae *medullae* nomine venit.

Utraque arteriis venisque scatet sanguiferis; cortex vero praeterea vasis subtilissimis decoloribus d) lotium *secernentibus*; medulla idem *efferentibus*.

Secretorii isti ductus ratione supra descripta (§. 471.) ex arteriis oriuntur in glomerulos conuolutis qui renis cortici inhaerent; et quidem ipsi longe maximam corticis renalis substantiam constituunt, et singulari suo anfractuoso decursu facile ab efferentibus s. Bellinianis tubulis distinguuntur, in quos quidem abeunt, qui recta decurrentes via e corticali ista in medullarem substantiam progrediuntur, cuius

- d) Ductus hinc secernentes FERREINIO imposuisse videntur ut eos pro nouo plane vasculorum genere haberet, quae vasa neuro-lymphatica s. tubulos albos vocabat, quibus in vniuersum viscerum parenchyma conflatum putabat, et quae tantae tenuitatis esse asseribat, ut longitudo eorum quae singulo adulti hominis reni ineissent, 10000 orgyiarum, seu 5 leucarum stadium aequaret.

cuius maximam partem efficiunt, et postquam iterato confluxu in pauciores trunculos coaluerunt, denique ostiis suis *papillas*, renali pelui contentas, cribri in modum perforant *e*).

§. 493.

Papillae hae numero plerumque respondent loborum, e quibus singulum renem conflatum esse diximus, et lotium in corticis vasis decoloribus secretum, ac per medullae tubulos Bellinianos ulterius deriuatum primo in *insundibula* sua effundunt, quae postmodum in communem *peluim* confluunt.

§. 494.

Peluis vero in *ureteres* continuatur, membranaceos canales, maxime sensiles, muco interius illitos, valde dilatabiles, in homine plerumque hinc illinc inaequalis amplitudinis *f*), posticae denique et inferiori vesicae urinariae faciei ita infertos,

e) EUSTACHII tab. XI. fig. 10.

f) v. NUCK *adenographia* fig. 32. 34. 35.

fertos, vt non statim eius parietes perforant, sed adhuc inter membranam eius musculosam et nerueam (quae illibi maiori quoque crassitie gaudent) altius paulo descendant, tumque demum in ipsum eius cauum obliquo ostio hient; qua quidem fabrica maxime cautum est, ne vrina quae per vretes in vesicam destillauit exinde iterum in eos repelli possit.

§. 495.

Ipsa autem lotii *vesica g)* in adulto homine plerumque duarum circ. librarum vrinae capax est; fundus eius qui in foetu in vrachum abit, tum et postica facies peritoneae tegitur, quod ad reliquas autem sui membranas in vniuersum cum iis quas ad ventriculum diximus, conuenit.

Musculosa quidem taeniis constat interruptis fibrarum carnearum, varia subinde decussata directione (in aliis aliter se habente) vesicam cingentibus *h)*; detrusorem
vrinae

g) DUVERNEY *oeuv. anatom.* Vol. II. tab. 1-IV.

h) SANTORINI tab. posth. XV.

vrinae vulgo vocant, orbiculares vero fibras ceruicem vesicae inique cingentes inconstantis etiam tam originis quam figurae, sphincterem appellant.

Neruca et huic membranoso visceri primum suum robur impertit.

Intima denique, quam epidermidi continuam dicunt, maxime ad ceruicem mucosa est sublimata.

§. 496.

Lotium autem in vesicam delatum, copia sensum molestum fit, et vrgens, ut de excretionemoneat, cui denique *urethra* tanquam emissarium est destinata, pro sexus varietate diuersimode se habens, cuius ideo ulteriores mentionem ad sexualium functionum enarrationem differamus.

§. 497.

Euacuatur autem vesica superata sphincteris constrictione tum proprii quem diximus detrusoris ope (§. 495.), tum abdominalis preli et respirationis adminiculo;

quibus denique in viris accedit accelerato-
rum actio, vel guttas lotii in ipso vrethrae
bulbo residues adhuc eiaculantium.

§. 498.

Quod vero ipsius *urinae* indolem atti-
net, infinitis quidem modis ea ludit i) re-
spectu aetatis, item tempestatis, maxime
etiam temporis breuioris aut longioris quo
post pactum et potum praegressum mitti-
tur, tum et qualitatis ingestorum k) &c.:
in vniuersum tamen si lotium spectes
adulti sani hominis, post somnum quietum
recentissime missum, aquosus est latex
odoris

i) v. HALLE *sur les phénomènes et les variations que
présente l'Urine considérée dans l'état de santé*, in
Mém. de la Soc. de Médéc. Vol. III. p. 469 sq.

k) Et hae quidem ingestorum quorundam qualitates
specificae tam subito in vrina se manifestant,
dum interim sanguis, simul e vena missus, nihil
earum exhibet, ut hinc vias lotii, praeter illas
quas diximus publicas, alias quoque clandestinas,
statim ex alimentario tubo ad organa vropoietica
tendentes, suspicati sint physiologi. cf. v. c.
GRIMAUD *sur la nutrition* pag. 115. DARWIN *eco-
nomia* vol. I. S. XXIX.

odori nidorosi, coloris citrini, cuius copiosissimae aquae tanquam communi vehiculo varia, et proportionē in aliis aliter se habentia, insunt elementa. Eminent in his insignis quantitas acidi phosphorei liberi, quod quidem acidum aliis elementis et partibus constitutivis urinae nuptum sordam phosphoratam, ammoniacum phosphoratum, et calcem phosphoratam exhibet; praesertim autem peculiari plane acido, lithiaco inquam, scatet quod lotio proprium in nullo alio corporis humani humore, neque, quantum hactenus constat in brutorum urina repertum est 1).

1) cf. de analysi urinae, post alios, BERTHOLET in *Mém. de l'ac. des sc. de Paris* a. 1780. p. 10.

TH. LAUTH (praef. SPIELMANN) de *analysi urinae et acido phosphoreo*. Argent. 1781. 4.

H. FR. LINK *commentatio* (praemio regio ornata) de *analysi urinae et origine calculi*. Gotting. 1783. 4.

FOURCROY in *Annales de chimie* T. VII. pag. 180. et T. XVI. pag. 113.

C. FR. GAERTNER *observata quaedam circa urinae naturam*. Tubing. 1796. 4.